

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13529,Nocna-rewolta-Antysowieckie-zamieszki-w-Szczecinie-z-10-grudnia-1956-r.html>

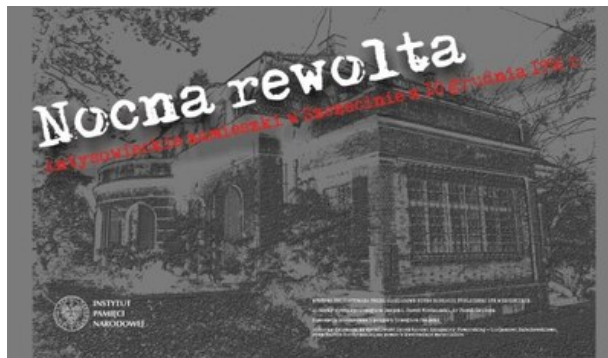
26.04.2024, 22:10

Nocna rewolta. Antysowieckie zamieszki w Szczecinie z 10 grudnia 1956 r.

Ekspozycja przybliży mniej znane grudniowe wydarzenie sprzed lat – zamieszki, które zakończyły się m.in. atakiem na Konsulat Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich.

„Analiza przebiegu wypadków z 10 grudnia 1956 r. nie pozwala przyjąć sformułowanej przez ówczesne władze komunistyczne tezy o chuligańskim (czyli kryminalnym) charakterze rewolty szczecińskiej. Z pewnością część ludzi biorących w niej udział stanowiły osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu, ale – jak słusznie zauważył jeden ze świadków – nikt nie rozbijał ani nie plądrował sklepów. [...] cała energia młodych uczestników szczecińskiego grudniowego buntu skierowała się przeciwko Związkowi Sowieckiemu oraz funkcjonariuszom MO, UB i żołnierzom KBW, których społeczeństwo postrzegało jako strażników komunizmu w Polsce. Gniew i nienawiść znalazły ujście w rozbiciu budynku konsulatu oraz w walkach ulicznych i w najściu na I i II Komisariat MO, Centralne Więzienie czy Prokuraturę Wojewódzką w Szczecinie.

Trudno określić, jakie reperkusje w stosunkach polsko-sowieckich przyniosły wydarzenia szczecińskie. Co prawda władze miejskie Szczecina wystosowały oficjalne przeprosiny przekazane na ręce tutejszego konsula ZSRS, a Ministerstwo Spraw Zagranicznych w podobny sposób próbowało

ułagodzić sytuację w ambasadzie ZSRS w Warszawie, ale dokumenty milczą na temat stanowiska Związku Sowieckiego w tej sprawie. Ponad dwa lata później, w lipcu 1959 r., do Szczecina przybył sam I sekretarz KC KPZR i premier ZSRS, Nikita Chruszczow. Historycy upatrują w tym wydarzeniu potwierdzenia przez stronę sowiecką przynależności Szczecina i całego Pomorza Zachodniego do Polski. Ale czy ta wizyta w kontekście niedawnych zamieszek antysowieckich nie wydaje się intrygująca? W końcu Chruszczow przyjechał do miasta, którego mieszkańcy tak zdecydowanie wyrazili swój sprzeciw wobec polityki Związku Sowieckiego i jego nowego przywódcy. Co zatem myślał, przyjmując honorowe obywatelstwo Szczecina czy stojąc na Jasnych Błoniach i patrząc na budynek byłego konsulatu, w którym szczecinianie podeptali portrety z jego podobizną? Tego zapewne nigdy się nie dowiemy. Ale jednego można być pewnym, że Szczecin i jego mieszkańcy zajęli w grudniu 1956 r. stanowczą postawę sprzeciwu wobec ZSRS oraz reżimu komunistycznego w Polsce. Udział w walkach ulicznych stanowił dla nich cenną lekcję, której nie zapomnieli w trakcie kolejnej konfrontacji z władzą komunistyczną w grudniu 1970 r.”

dr Paweł Skubisz

[Otwarcie wystawy odbyło się 13 grudnia 2009 r.](#) w siedzibie Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Szczecinie, przy ul. Piotra Skargi 14. Ekspozycja zawiera 15 plansz o wymiarach 70x100 cm.

Informacje:

Marcin Ozga, tel. (091) 312 94 12, e-mail: marcin.ozga@ipn.gov.pl

PLIKI DO POBRANIA

[\(pdf, 2.16 MB\)](#)